

“Hoogachtend, Artificiële Intelligentie”: kan AI een auteur zijn?

17 december 2024, 15:07

Katrien Meuwis

Kan inhoud die volledig met AI werd gegenereerd, zonder menselijke inbreng, auteursrechtelijk worden beschermd? En hoe zit het met AI-ondersteunde inhoud?

Volledig gegenereerd? Of geholpen door AI-technologie?

Met AI gegenereerde inhoud, die volledig zonder menselijke inbreng is gemaakt, komt momenteel niet in aanmerking voor auteursrechtelijke bescherming. Hiervoor is de betrokkenheid van **menselijke creativiteit essentieel**, wat duidelijk niet het geval is als de inhoud volledig door AI werd gegenereerd. AI-ondersteunde inhoud is materiaal dat met behulp van AI-tools wordt gegenereerd, maar nog steeds een menselijke tussenkomst en/of sturing bevat. Dit type van inhoud kan doorgaans wel worden beschermd met auteursrecht, als de input van een menselijke auteur duidelijk tot uiting komt. De auteur moet gedurende het hele creatieproces een creatieve controle hebben uitgeoefend en bewuste en creatieve keuzes hebben gemaakt.

“The Next Rembrandt” is bijvoorbeeld een 3D-geprint schilderij dat gemaakt is door een team van

ning-algoritmen die
tijl te maken. Omdat
ertise en
jke bescherming.

Als het AI-ondersteund is, wordt het dan automatisch auteursrechtelijk beschermd?

De Europese Commissie heeft een eenvoudige vierstappentest in het leven geroepen om te helpen bepalen of AI-ondersteunde inhoud kan worden beschermd onder de Europese auteursrechtwetgeving:

1. **Categorie van creatie**: de output moet binnen erkende creatieve domeinen vallen zoals ***kunst, literatuur of wetenschap***. Een door AI gegenereerde marketingcampagne of een nieuw productontwerp past bijvoorbeeld in deze categorieën.
2. **Menselijke bijdrage**: er moet sprake zijn van ***menselijke intellectuele inspanning***. Dat kan het geval zijn wanneer een ontwerper AI gebruikt om een prototype van een nieuwe gadget te maken, maar tijdens het hele proces cruciale beslissingen neemt.

3. **Originaliteit**: het werk moet ***originaliteit uitstralen door de creatieve keuzes die tijdens de creatie gemaakt zijn***. Een bedrijf dat AI gebruikt om muziek te componeren, vertrouwt bijvoorbeeld nog steeds op menselijke muzikanten om de uiteindelijke stukken te verfijnen en te perfectioneren.
4. **Duidelijke expressie**: deze creatieve keuzes moeten herkenbaar zijn in het resultaat. Zelfs als AI een onvoorspelbare bijdrage levert, wordt deze als een duidelijke expressie beschouwd als er een tastbaar resultaat is.

Om het auteursrecht voor AI-ondersteunde inhoud veilig te stellen, is het cruciaal om AI als een hulpmiddel te zien en alle menselijke beslissingen te documenteren die tijdens de uitwerking, uitvoering en bewerking zijn genomen. Voorbeelden hiervan zijn invoergegevens selecteren, het AI-systeem kiezen en documenteren hoe de inhoud door mensen werd aangepast of verbeterd.

Hoewel het EU-kader voor auteursrecht een geharmoniseerde basis biedt, is het belangrijk om te weten dat de nationale wetgeving nog steeds van land tot land kan verschillen. Deze vierstappentest vormt een waardevolle leidraad, maar de mate waarin AI-ondersteunde inhoud in aanmerking komt voor auteursrecht wordt geval per geval bekeken en kan verschillen naargelang het EU-rechtsgebied. Zo kunnen bijvoorbeeld auteursrechtwetten gebaseerd op de Britse rechtsorde (VK, Ierland, Nieuw-Zeeland, Zuid-Afrika) deze kwesties anders benaderen.

Aanpassing aan de toekomst van AI-creativiteit

Het huidige EU-kader voor auteursrechten is meestal geschikt voor AI-ondersteunde creaties, en zorgt ervoor dat de menselijke creativiteit die bij het proces betrokken is, erkend en beschermd wordt.

Volledig door AI gegenereerde werken vallen momenteel buiten het auteursrechtelijke kader van de EU, wat aantoont dat de wetgeving misschien moet worden aangepast. Zonder auteursrechtbescherming kunnen AI-gegenereerde creaties door anderen gekopieerd en gebruikt worden, met een verlies aan concurrentievoordeel en originaliteit tot gevolg. Dat is een aanzienlijk probleem voor bedrijven die op AI vertrouwen om unieke inhoud te produceren.

Naarmate AI meer en meer betrokken raakt bij het maken van inhoud, zullen er meer en meer discussies ontstaan over auteursrecht en eigendom. Voor tech-bedrijven is het belangrijk om deze juridische ontwikkelingen op de voet te volgen en al in een vroeg projectstadium over auteursrecht na te denken.

Vragen?

De Octrooicel van Sirris, opgericht met de steun van FOD Economie, is uw aanspreekpunt voor al uw vragen over intellectuele eigendom. Katrien Meuwis is de expert van Sirris op dit gebied. Ze combineert een wetenschappelijke achtergrond met een uitgebreide kennis van intellectuele eigendom. U kunt contact met haar opnemen om een strategie rond intellectuele eigendom uit te werken of om de juiste antwoorden te krijgen op uw vragen over het beheer van activa met intellectuele eigendom, de waardering van intellectuele eigendom, licenties, technologieoverdracht en samenwerkingscontracten.

Neem contact op met onze expert Katrien

Auteurs

Katrien Meuwis